

ispitni centar
**PRAVA
MJERA
ZNANJA**

**DRŽAVNO
TAKMIČENJE
2018.**

**SREDNJA ŠKOLA – Test knjižica II
GEOGRAFIJA**

Autorka/autor testa

Recenzentkinja/recenzent

Podgorica, 20..... godine

- 1.** Geometrijske metode predstavljanja reljefa na kartama omogućavaju tačno određivanje nadmorske visine pojedinih ili svake tačke na Zemljinoj površini. Najznačajniji iz ove grupe metoda su: metod **izohipsi** i metod **kota**.

- 2.** Ako je u Londonu 12 h i 15 min napiši koliko je sati u gradovima u tabeli.

grad	geografska širina i dužina	država	vrijeme
Lima	12° 02' j.g.š. 77°01' z.g.d.	Peru	07h 15 min
Kijev	50°27' s.g.š. 30°30' i.g.d.	Ukrajina	14 h 15 min
Moskva	55°46' s.g.š. 37°40' i.g.d.	Rusija	15 h 15 min
Belfast	54°36' s.g.š. 5°55' z.g.d.	Velika Britanija	12 h 15 min
Njujork	40°40' s.g.š. 74°00' z.g.d.	SAD	07 h 15 min

3. Dopuni rečenice:

- 1) Iznenadne, nagle i nepravilne promjene Zemljinog magnetizma se nazivaju **magnetne bure**.
- 2) U sloju atmosfere do 80 km visine nalazi se više od 99,5% vazduha, ovi djelovi atmosfere nazivaju se **troposfera i stratosfera**.
- 3) Nakon ledenog doba, koje se završilo prije 10 000 godina počeo je **holocen**, ili geološka današnjica.
- 4) Vjetrovi koji duvaju u pojedinim oblastima i predjelima na Zemlji u pravilnim vremenskim razmacima, izvjesno vrijeme iz jednog, a zatim iz suprotnog pravca naivaju se **periodični** vjetrovi.
- 5) Levkasti zalivi široko otvreni prema moru, koji predstavljaju potopljena i talasima plime proširena ušća rijeka, nazivaju se **estuari**.
- 6) Za **četinarske** šume se može reći da rastu u oblastima sa julskom temperaturom od 10 do 20°C i godišnjom količinom padavina od 300 do 600 mm.

4. Prema karakteru materijala koji izbacuju tokom erupcije vulkani se dijele na:

- 1) **lavične vulkane**
- 2) **gasne vulkane**
- 3) **mješovite vulkane**

5. Poveži parove, na liniji ispred naziva upiši odgovarajući broj iz lijeve kolone:

1) Ohridsko jezero	_____	periodični vjetar
2) bura	_____	1 tektonsko jezero
3) hamada	_____	pjeskovita pustinja
	_____	ledničko jezero
	_____	3 kamenita, stjenovita pustinja
	_____	2 lokalni vjetar

6. U tabeli iznad teksta upište naziv odgovarajuće države:

1. država: Finska
narod pripada različitoj grupi naroda i govori sasvim drugim jezikom od ostalih naroda sjeverne Evrope.
2. država: Danska
skoro 2/3 države je obradivo zemljишte, od čega je 1/3 pod žitom, veoma razvijeno stočarstvo, naročito prerada mlijeka.
3. država: Island
zemlja leda i vatre, glavna privredna grana ribolov, poznata po geotermalnoj energiji.
4. država: Norveška
rijetko naseljena zemlja, bogata naftom i gasom, poznata po brodogradnji i pomorstvu.
5. država: Švedska
dvije trećine zemlje je pod šumom, visokoindustrijalizovana država sa visokim životnim standardom, bogata gvožđem, bakrom, olovom, uranom.

7. Zaokruži tačne tvrdnje.

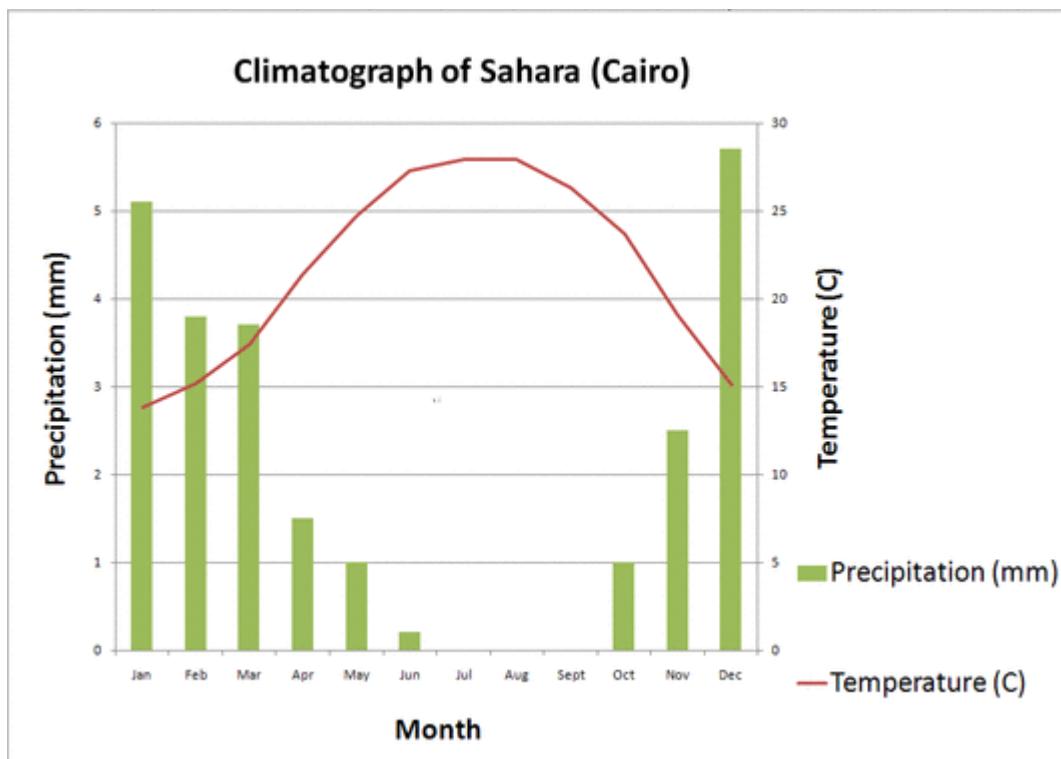
- 1) Površinski oblici krasa su:
 - a) **mala okruglasta udubljenja prečinka 20-30 cm;**
 - b) izdužena, konkavna udubljenja na strmim stjenovitim obalama;
 - c) udubljenja u reljefu (u kojima su usječena korita rijeka) koja se sastoje od dolinskog dna i dolinskih strana;
- 2) Ukupno kretanje stanovništva čine:
 - a) kretanje broja stanovnika između dva popisa stanovništva;
 - b) prirodno kretanje stanovništva (natalitet, mortalitet i prirodni priraštaj)
 - c) **prirodno i mehaničko kretanje stanovništva (natalitet, mortalitet, prirodni priraštaj, emigracija, imigracija).**
- 3) Slana spada u niske padavine, karakterišu je:
 - a) rastresiti bijeli kristali leda slični snijegu koji se hvataju na granama drveća, lišću četinara, ogradama i uopšte na predmetima obično na njihovim stranama okrenutim vjetru;
 - b) sitne prehlađene kapi kiše koje padaju na Zemljinu površinu (čija je temperatura ispod nule) i obrazuju prozračnu ledenu koru debljine nekoliko milimetara;
 - c) **ledeni kristali veoma različitog oblika (iglice, ljuščice, perje) koji se hvataju na travi i zemljištu pri vedrim i tihim noćima u zimskoj polovini godine kada je temperatura ispod 0°C.**

8. Dopuni rečenice:

- a) Na Arabijskom poluostrvu nema stalnih površinskih tokova, a suve doline **vadi** povremenih vodenih tokova duge su po nekoliko stotina km.
- b) Planinsko poluostrvo između Indije i Kine se zove **Indokina**.
- c) Najveće jezero na svijetu je Kaspijsko , to je **depresija** , sa dnom 28 m ispod nivoa mora.
- d) Dominantna religija u zemljama srednje Azije je **islam**.
- e) U Aziji žive pripadnici sve tri rase, ali su najbrojniji pripadnici **žute ili mongoloidne rase**.
- f) U oblasti Persijskog zaliva, Mesopotamije i Kaspijskog jezera su najveća svjetska ležišta **nafte**.

9. Na osnovu dijagrama koji pokazuje kretanje temperature vazduha i količine padavina u toku godine za Kairo dopuni rečenice:

- a) u Kairu je zastupljen **pustinjski** tip klime;
- b) razlika između temperature najtoplijeg i najhladnjeg mjeseca iznosi **14°C**;
- c) najtoplji mjeseci su **jul i avgust**.
- d) srednja godišnja temperatura vazduha iznosi **21,4°C**;
- e) ukupna godišnja količina padavina iznosi **25 mm**;
- f) mjesec sa najviše padavina je **decembar**.

10. Dopuni rečenice:

- a)** Ujedinjeno Kraljevstvo Velika Britanija se sastoji od četiri zemlje: **Engleske, Škotske, Velsa i Sjeverne Irske.**
- b)** Na Balkanskom poluostrvu postoji više rijeka ponornica među kojima je najduža **Trebišnjica** duga 97 km.
- c)** Za **Mediteransku** regiju se kaže da je to regija maslina i vina, mada je i turizam veoma razvijen.
- d)** Sjeverno i Crno more spojeni su preko dvije velike rijeke: **Rajnom** i **Dunavom.**

11. Poveži parove, na liniji ispred naziva upiši slovo koje odgovara njegovim karakteristikama:

f Vrmac	a) najmlađi NP u Crnoj Gori
b Nikšićko polje	b) pripada dolinsko-kotlinskoj oblasti
d NP Biogradska gora	c) ostrvo na Crnogorskom primorju
	d) stavio je pod zaštitu knjaz Nikola 1878.g.
	e) pripada oblasti planina i površi
	f) poluostrvo na Crnogorskem primorju

12. Izbaci uljeza. Zaokruži slovo ispred termina koji se ne uklapa:

Na klimu Crne Gore uticali su brojni klimatski faktori:

- a)** udaljenost od mora
- b)** raščlanjenost reljefa
- c)** **učestalost vjetrova**
- d)** nadmorska visina

13. Na liniji iza broja napiši naziv obilježen brojem na karti:

- 1) jezero Mičigen
- 2) rijeka Kolorado
- 3) Veliko Medveđe jezero
- 4) rijeka Jukon

14. Najveći broj stanovnika u Crnoj Gori ima opština **Podgorica**, a najmanji opština **Šavnik**. Najveće stope prirodnog priraštaja ima opština **Rožaje**, najmanje opština **Plužine**.

15. Dopuni rečenice:

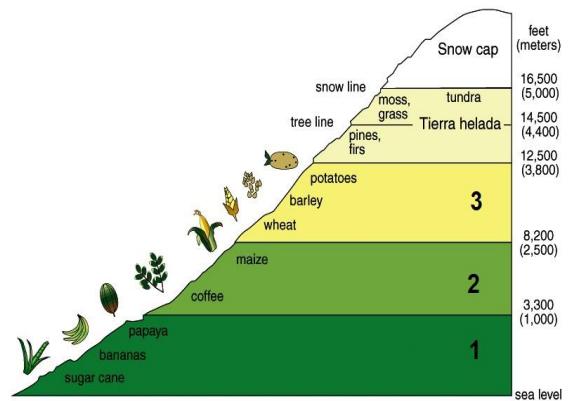
- Budvanska rivjera se prostire od zaliva **Jaz**, do zaliva **Buljarica**.
- Na širokom prostoru između rijeka Morače i Primorja i uz granicu sa Hercegovinom su bogata nalazišta **crvenog boksića**.
- Između Mojkovca i Kolašina se nalazi planina **Bjelasica**, poznata po glacijalnim jezerima, njen dio je proglašen nacionalnim parkom.

16. Na liniji izabroja upiši nazive temperaturnih visinskih pojaseva:

1. tera caliente(žarka zemlja)

2. tera templada (umjerena zemlja)

3. tera frija (hladna zemlja)

17. U tabeli na lijevoj strani dopiši mineralno bogatstvo po kome su poznate države u desnoj koloni:

mineralno bogatstvo	države
ruda molibdena (50% svjetskih rezervi)	Čile, Meksiko, Peru, Panama
ruda bakra (43% svjetskih rezervi)	Čile, Peru, Panama, Meksiko
ruda kalaja (25% svjetskih rezervi)	Bolivija, Brazil

